

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา
(The Republic of the Union of Myanmar)

1. ภาพรวมทั่วไป

เมียนมามีระบอบการปกครองแบบสาธารณรัฐ โดยมีรัฐสภาซึ่งประกอบด้วยสภาประชาชน สภาชาติพันธุ์ และสภาท้องถิ่น สมาชิกรัฐสภามาจากการเลือกตั้ง และมีประธานาธิบดีเป็นประมุขและหัวหน้ารัฐบาล

จากการเลือกตั้งครั้งล่าสุด พรรคสันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย (National League for Democracy: NLD) ได้เป็นผู้นำในการจัดตั้งรัฐบาล และเมื่อเดือนมีนาคม 2561 นายอู วิน มยิน ได้รับคะแนนเสียงจากรัฐสภาเมียนมาให้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีแทนนายอู จอ ซึ่งลาออกไปด้วยเหตุผลทางสุขภาพ

เมียนมาเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีแนวพรมแดนติดกับไทยยาวที่สุด (2,202 กิโลเมตร) และเป็นประเทศที่มีความร่วมมือกับไทยในหลายกรอบความร่วมมือ อาทิ ประชาคมอาเซียนความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-Region Economic Cooperation: GMS-EC) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady-Chao

Phraya–Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS) และความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation: BIMSTEC) เป็นต้น

ในส่วนของบทบาทในภูมิภาคและประชาคมโลก เมียนมาเป็นตลาดขนาดใหญ่มีประชากรหนาแน่นประมาณ 53 ล้านคน มีอาณาเขตติดกับจีน อินเดีย บังกลาเทศ สปป.ลาว และไทย ทำให้เมียนมาเป็นประเทศที่อยู่ท่ามกลางกลุ่มประเทศอาเซียนและเอเชียใต้ อีกทั้งมีความได้เปรียบในการติดต่อทางการค้า การส่งออกและนำเข้า รวมทั้งการส่งสินค้าผ่านแดนไปยังประเทศต่างๆ นอกจากนี้เมียนมายังอุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะก๊าซธรรมชาติ ป่าไม้ แร่โลหะและอัญมณีต่างๆ ทั้งนี้ ตั้งแต่เดือน ม.ค. – ต.ค. 2561 ไทยกับเมียนมามีมูลค่าการค้ารวมทั้งสิ้น 204,487.88 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.40 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน

2. ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ (Economic Indicators)

ลำดับที่	รายการ	2559	2560	2561e	2562e
1	ประชากร (ล้านคน) ²	52.25	52.65	52.83	53.02
2	อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ) ²	5.9	6.8	6.4	6.8
3	การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (พินล้านเหรียญสหรัฐฯ) ²	63.251	66.537	70.715	73.95
4	รายได้ประชาชาติต่อหัว (GNI) (เหรียญสหรัฐฯ) ¹	1,190	1,190	N/A	N/A
5	อัตราเงินเฟ้อ (ร้อยละ) ²	6.8	4.0	6.0	5.8
6	อัตราการว่างงาน (ร้อยละ) ²	4	4	4	4
7	หนี้รัฐบาลต่อ GDP ²	34.2	34.2	34.7	35
8	เงินลงทุนจากต่างประเทศ (FDI) (ล้านเหรียญสหรัฐฯ) ³	3,278	4,685	N/A	N/A
9	ดุลบัญชีเดินสะพัด (พินล้านเหรียญสหรัฐฯ) ²	-2.47	-2.9	-3.79	-4.24
10	สัดส่วน ODA ต่อรายได้ประชาชาติ (ร้อยละ) ¹	2.51	N/A	N/A	N/A
11	เงินทุนสำรองสุทธิ (พินล้านเหรียญสหรัฐฯ) ¹	4.886	5.214	N/A	N/A

ที่มา: 1) World Bank

2) International Monetary Fund

3) ADB Key indicators Asia and Pacific 2018

3. อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ในปี 2558-2559 World Economic Forum ได้จัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขัน (Global Competitiveness Index: GCI) ของเมียนมาอยู่ในอันดับที่ 131 จาก 140 ประเทศ และเป็นอันดับที่ 10 ของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน โดยได้ 3.3 จาก 7 คะแนน ซึ่งค่า GCI มีแนวโน้มดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557-2558 อย่างไรก็ดี GCI ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) อยู่ในอันดับที่ 134 โดยได้ 2.1 จาก 7 คะแนน สะท้อนให้เห็นว่าโครงสร้างพื้นฐานของเมียนมายังต้องได้รับการพัฒนาอีกมาก ในขณะที่ World Bank ได้จัดอันดับเมียนมาอยู่ในอันดับที่ 171 จาก 190 ประเทศ ของประเทศที่ง่ายต่อการลงทุน ในปี 2561 (Ease of Doing Business)

4. นโยบายรัฐบาล

รัฐบาลใหม่จากพรรค NLD ซึ่งนางอองซาน ซูจี ที่ปรึกษาแห่งรัฐและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเมียนมา เป็นหัวหน้าพรรค ดำเนินนโยบายที่เน้นการสร้างควมมีเอกภาพ ความปรองดองในชาติ การยุติความขัดแย้งภายในประเทศ และมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวเมียนมา และได้ประกาศนโยบายหลักด้านเศรษฐกิจ 12 ประการ ประกอบด้วย 1) การขยายแหล่งเงินทุน/ บริการทางการเงินที่มีการจัดการอย่างโปร่งใส และมีประสิทธิผล 2) การปรับปรุงการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ และการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งมีผลต่อการจ้างงานและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ 3) การส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีความสำคัญเร่งด่วนต่อการพัฒนาประเทศ เช่น การผลิตกระแสไฟฟ้า ถนน ท่าเรือ และการสร้างระบบบัตรประจำตัวประชาชน รวมถึงการพัฒนาไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล 5) การสร้างโอกาสทางอาชีพให้ประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม 6) การสร้างรูปแบบทางเศรษฐกิจที่มีความสมดุลระหว่างภาคการเกษตร และภาคอุตสาหกรรม ที่สนับสนุนการพัฒนาองค์กรรวม 7) การพัฒนาภาคเอกชนโดยเปิดเสรีการประกอบธุรกิจและส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ 8) การพัฒนาเสถียรภาพทางการเงินผ่านระบบการเงินซึ่งสนับสนุนการพัฒนาภาคครัวเรือน ภาคเกษตรกรรมและภาคธุรกิจในระยะยาว 9) การสร้างเมืองที่มีความยั่งยืนและเป็น

มิตรต่อสิ่งแวดล้อม ยกกระตือรือร้นการบริการของรัฐ เพิ่มพื้นที่สาธารณะและรักษามรดกทางวัฒนธรรม 10) การพัฒนาระบบภาษีที่มีประสิทธิภาพและยุติธรรม เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับรัฐบาล รวมถึงคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล 11) การสร้างระบบและกระบวนการที่สนับสนุนทรัพย์สินทางปัญญา และ 12) การพัฒนาเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประชาคมอาเซียน ทั้งนี้ นโยบายดังกล่าวจะเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาเศรษฐกิจของเมียนมาต่อไป

5. สถานะล่าสุดทางเศรษฐกิจ

สำหรับสถานการณ์เศรษฐกิจ (ช่วง ต.ค. - ธ.ค. 2561) บรรยากาศทางการค้าและการลงทุนในประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา จากทั้งนักลงทุนต่างชาติ (Foreign Direct Investment) และนักลงทุนชาวเมียนมามีแนวโน้มชะลอตัวลง ด้วยเหตุปัจจัยหลักอยู่ 4 ประการ คือ 1.กรณีปัญหาชาวโรฮิงจาที่เป็นประเด็นซึ่งอาจนำไปสู่การต่อต้านจากหลายประเทศ 2.กรณีสกุลเงินจ๊าด (Kyat) ที่อ่อนค่าลงอย่างมาก (30-40% ในช่วงระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา) 3.การเรียกเก็บภาษีอย่างเข้มงวดจากเงินลงทุนที่ชาวเมียนมาซึ่งไม่สามารถพิสูจน์แหล่งที่มาของเงินลงทุนดังกล่าวได้ ทำให้นักลงทุนไม่กล้านำเงินที่มีอยู่ออกมาลงทุน

4.แนวโน้มที่อเมริกาและสหภาพยุโรปอาจเพิกถอนสิทธิประโยชน์ภายใต้ Generalized System of Preferences (GSP) และ Everything But Arm (EBA) เช่น การยกเว้นการเก็บภาษีนำเข้าและยกเลิกการกำหนดโควตานำเข้าให้แก่สินค้านำเข้า อันเนื่องจากปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเมียนมา

อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่วันที่ 1 ส.ค. 2561 ที่ผ่านมา รัฐบาลเมียนมาได้กำหนดนโยบายส่งเสริมการลงทุน เพื่อให้ประเทศเป็นตลาดเกิดใหม่ (Emerging Market) โดยผ่อนคลายนโยบายระเบียบทางการลงทุน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงกฎหมายบริษัท กฎหมายภาษี และกฎเกณฑ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มบรรยากาศในการลงทุน และดึงดูดความสนใจจากนักลงทุนต่างชาติมากขึ้น (ที่มา: โปสต์ทูเดย์)

นอกจากนี้ เมียนมายังได้มีการปรับการกำหนดปีงบประมาณจากเดือนเมษายน-มีนาคม เป็นเดือน

กันยายน-ตุลาคมของทุกปี (ระบบเดียวกับประเทศไทย) และเมื่อช่วงวันที่ 1-12 ต.ค. 2561 ที่ผ่านมา เมียนมาได้ อนุมัติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) จำนวน 6 โครงการ มูลค่า 17.923 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยการลงทุน 3 โครงการจากทั้งหมด 6 โครงการ เป็นการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม ส่วนอีก 3 โครงการที่เหลือเป็นการลงทุนในภาคการเกษตรและภาคบริการอื่นๆ ในช่วงเวลาเดียวกัน คณะกรรมการการลงทุน

(Myanmar Investment Commission: MIC) ได้อนุมัติโครงการลงทุนให้แก่บริษัทท้องถิ่นเมียนมา จำนวน 13 โครงการ รวมมูลค่า 1.27 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม 5 โครงการ ภาคการท่องเที่ยว และโรงแรม 4 โครงการ และภาคการลงทุนอื่นๆ 4 โครงการ (ที่มา: กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์)

สำนักนโยบายและแผน
ธันวาคม 2561